

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 137 din 09.04.2025

Dosar nr.: 51/2023

Petiția nr.: 681/30.01.2023

Petent:

Reclamat:- în continuare R1
.....- în continuare R2

Obiect: petentul sesizează o posibilă faptă de discriminare, săvârșită de părțile reclamate, prin afirmația făcută de partea reclamată R1 în cadrul unui podcast, numindu-l pe acesta "prostu' ăla cu "dăbăbanii", cât și comunitatea din care face parte, numindu-i "proștii ăia", cât și pasivitatea părții reclamate R2, care nu a intervenit, fiind de acord cu cele afirmate.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2.

3.

II. Procedura de citare a părților

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 681/15.06.2023, i s-a solicitat petentului identificarea persoanelor reclamate, respectiv partea reclamată R1, cu furnizarea datelor de identificare ale acesteia și să precizeze criteriul în baza căruia s-a săvârșit presupusa faptă de discriminare.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 3158/27.03.2023, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a solicitat Direcției Generale pentru Evidența Persoanelor comunicarea datelor de identitate ale părții reclamate R1.

6. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților, atât petentul cât și părțile reclamate fiind citați pentru data de 09.01.2024, prin adresele înregistrate sub nr. 9431/23.11.2023. Totodată prin adresele înregistrate sub nr. 454/16.01.2024, s-a dispus recitarea părților pentru data de 29.02.2024, dată la care a fost prezentă doar partea reclamată R1.

7. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Prin petiția înregistrată sub nr. 681/30.01.2023, petentul o posibilă faptă de discriminare, săvârșită de părțile reclamate, prin afirmația făcută de partea reclamată R1 în cadrul unui podcast, numindu-l pe acesta "prostu' ăla cu "dăbăbanii", cât și comunitatea din care face parte, numindu-i "proștii ăia".

9. Petentul arată faptul că partea reclamată R1 a fost moderatorul podcastului, invitat fiind în cadrul acestei emisiuni partea reclamată R2, ambii influenceri.

10. Petentul arată că și el activează în mediul online, având o comunitate care îl susține și în urmărește în mediul online.

11. Arată că afirmația făcută de partea reclamată R1a fost cu scopul de a-l desconsidera în fața urmăritorilor celor două părți reclamate și de a obține atenție, de a crește numărul urmăritorilor și a veniturilor de monitorizare, dar și de a demonstra că sunt deasupra legii.

12. Precizează că partea reclamată R2, chiar dacă nu a dat curs afirmației, în sensul de a alimenta discuția și de a-i pronunța numele și pseudonimul sub care este cunoscut în mediul online și-a însușit-o, fiind de acord cu ce a afirmat partea reclamată R1. Totodată menționează că între cei doi, respectiv petentul și partea reclamată R2, au existat în trecut unele neînțelegeri născute pe fondul unor raporturi contractuale neexecutate de către partea reclamată R2, precum și pe fondul unor discuții publice care au devenit virale în mediul online.

13. Menționează că partea reclamată R2 este asociatul unei firme, firmă ce se ocupă cu accesarea de fonduri europene și cu care, în trecut a semnat un contract, achitând o sumă de bani, clauzele contractuale nefiind respectate, în acest sens acesta a înaintat o notificare de reziliere a contractului și de restituire a sumei de bani, reprezentând prețul contractului, dar nu a primit niciun răspuns în acest sens.

14. Arată că partea reclamată R2, este cunoscut în mediul online ca "țepar", înșelând peste 2000 de persoane, fapt pentru care din dorința de a informa și a preveni alte persoane a decis să pornească o campanie de informare și prevenție pe platforma Tik-Tok, pentru a informa comunitatea Tik-Tok despre riscurile la care se expun dacă colaborează cu acest personaj. Astfel, a pornit campania " #dăbăbanii", prin care a reacționat la majoritatea postărilor părții reclamate R2, despre banii făcuți ușor, fără muncă, pe un ton de satiră, cerându-i banii pe care-i datorează. Campania a avut un real succes, identificând foarte multe persoane păgubite, alături de care a pornit mai multe demersuri legale, atât pe penal, cât și pe civil, dosare care în prezent sunt în lucru la organele abilitate.

15. Arată că pe platforma Tik-Tok este identificat sub pseudonimul de "cryptomazz4", având o comunitate activă de peste 20.000 de oameni care îl urmăresc.

16. Menționează că ura, disprețul, poziția de superioritate și dorința de discreditare pe care cele două părți reclamate le manifestă față de acesta și comunitatea sa, au fost și sunt realizate atât în public, cât și în cercurile lor restrânse de prieteni, cu scopul de a înlătura orice pată care afectează imaginea părții reclamate R2.

17. Precizează că injuriile de la finalul podcastului îi sunt adresate direct " aicea pentru voi, sper că ați urmărit până la final și ai văzut că nu e ceea ce ați văzut voi pe Tik-Tok, băga-mi-aș p*** în ăia de vorbiți prost de pe Tic-Tok."

18. Menționează că este singurul de pe platformă care critică acțiunile părții reclamate R2, iar în aceste condiții, cele două părți reclamate nu pot nega că nu au făcut trimitere directă la acesta, cu toate că nu l-au jignit, înjurat și nici nu i-au menționat numele, ci doar campania ” ăla cu #dăbăbanii”.

19. Arată că cele două părți reclamate, în mod premeditat, având în vedere relația de prietenie, la începutul emisiunii, fără a face referire la vreo persoană anume, s-au considerat superiori, iar petentul s-a simțit jignit, umilit, pus într-o poziție de inferioritate.

20. Precizează că, emisiunea în care a fost jignit și denigrat are aproape 12.000 de vizualizări în 13 zile, având un impact nefast asupra comunității.

21. Solicită sancționarea cu amendă a părților reclamate, iar pentru acoperirea prejudiciului de imagine se va adresa instanței de judecată.

22. Petentul în susținerea probatoriului, menționează link-ul emisiunii de tip podcast, cât și alte link-uri privind activitatea online a părților reclamate și depune la dosarul cauzei două CD-uri.

Susținerile părții reclamate

23. Partea reclamată R1, prin punctul de vedere depus la dosarul cauzei și înregistrat la C.N.C.D. sub numărul 102/05.01.2024, solicită clasarea petiției, având în vedere că nu au fost respectate condițiile prevăzute de art. 11 alin. 1 din Procedura Internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor și admiterea excepțiilor obiectului vădit nefondat și vădita neкомпetență a CNCD.

24. Precizează că sintagma ” prostu ăla cu #dăbăbanii” sau afirmația ”că sunt proștii ăia, cum e ăla dă zice dă bă banii”, este absolut evident, chiar și fără efectuarea unei analize exhaustive a sesizării, faptul că expresii precum cele reclamate nu au un caracter discriminatoriu și în mod categoric nu sunt de natură să creeze o atmosferă ostilă împotriva unei persoane în legătură cu apartenența acesteia la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o altă categorie defavorizată ori de convingerile sexuale sau orientarea sexuală a acesteia.

25. Menționează că fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate trebuie să existe un raport de cauzalitate.

26. Conform definiției din dicționar, cuvântul ”prost” este definit ca fiind o persoană comună/obișnuită/fără știință de carte/lipsit de inteligență, iar un astfel de cuvânt poate să fie considerat de către unele persoane ca fiind jignitor, însă sub nicio formă, nu are caracter discriminatoriu.

27. Arată că din susținerile petentului nu se poate decela care sunt distincțiile între situații analoge și comparabile care ar rezulta din afirmațiile părții reclamate și nici care este criteriul în funcție de care actele de discriminare ar fi fost efectuate.

28. Arată că afirmațiile reclamate de către petent pot fi incluse, cel mult, în sfera unor afirmații jignitoare care i-ar putea aduce un prejudiciu de imagine, însă competența pentru judecarea unor pricini din sfera litigiului civil aparține instanțelor de drept comun/instituțiilor care au atribuții în constatarea și sancționarea contravențiilor prevăzute de legea 61/1991 și nu CNCD.

29. Partea reclamată R1 depune un nou punct de vedere înregistrat sub nr. 2005/29.02.2024 în care susține cele relatate în punctul de vedere anterior cu precizarea

că indiferent de cele afirmate în cadrul podcastului pe care o moderează, cele afirmate ar putea fi percepute de către o parte a publicului ca având caracter jignitor sau derogatoriu, aceste afirmații nu au fost făcute în legătură cu vreunul dintre criteriile enumerate în textul de lege, fiind emisă strict o judecată de valoare raportat la atitudinea petentului care o are față de partea reclamată R2 în mediul online.

30. Precizează că obiectivul urmărit a fost să aducă o critică cu privire la percepția publică în ceea ce-l privește pe partea reclamată R2 și nicidecum să îl denigreze în vreun fel pe petent, presupusele fapte de înșelăciune săvârșite de către R2, în detrimentul faptului că, atât la momentul înregistrării emisiunii, cât și la momentul formulării prezentului punct de vedere, aceste fapte nu au făcut obiectul unei hotărâri de condamnare definitive.

31. De precizat faptul că pe tot parcursul emisiunii, cele două părți reclamate nu au mai menționat nimic în legătură cu petentul și comunitatea acestuia. Modul în care s-a folosit sintagma ” prost, se circumscrie în mod evident în limitele rezonabilului, fiind vorba de o emisiune de divertisment.”

32. Arată că trebuie să existe o legătură de cauzalitate între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege. Mai concret, textul legal impune ca acțiunea întreprinsă de reclamat **să aibă ca efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii etc.** Ca în cazul scopului special, această legătură de cauzalitate este inexistentă, în prezenta situație, sub mai multe aspecte. Pe de-o parte, petentul nu a demonstrat producerea efectului constând în restrângerea, înlăturarea recunoașterii etc., iar simpla afirmație a acestuia cum că a fost discriminat nu poate dovedi că într-adevăr a avut loc această consecință: *„discriminându-mă, (...), doar pentru că nu sunt de acord cu conduita agresivă, impulsivă, intimidantă, împotriva oricăror relații sociale normale pe care aceștia o au față de alte persoane și față de societate”*. Pe de altă parte, chiar dacă, prin absurd, s-ar fi produs acest efect prevăzut de norma de incriminare, ar fi nerezonabil să considerăm că afirmațiile părții reclamate R1 au produs acest efect. Altfel spus, consideră că afirmațiile *„prostu ăla cu #dăbăbanii sau sunt prostii ăia, cum e ăla dă zice ”dă bă banii”*, nu sunt susceptibile să producă efectul prevăzut de art. 2 din OG nr. 137/2000, respectiv, nu constituie o discriminare. Partea reclamată R1, arată că nu a făcut altceva decât să emită o judecată de valoare.

33. Partea reclamată R2 în punctul de vedere depus la dosarul cauzei și înregistrat sub nr. 192/09.01.2024, precizează că nu a contrazis, în cadrul emisiunii pe partea celamată R1, când a spus ca *“sunt prostii aia, cum e ala de zice “da ba banii””* și nici nu am avut o reacție de “corecție” fata de cele spuse de către aceasta în cadrul podcastului.

34. Precizează că aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, astfel cum este definită de art. 2. alin.1 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

35. Totodată precizează faptul că este acuzat ca nu l-a contrazis și nu l-a „corectat” pe partea reclamată R1 când a făcut diverse afirmații în cadrul unei podcast de pe internet.

36. Arată că în primul rând, afirmațiile din podcastul respectiv nu au fost în nici un fel discriminatorii, nefacand nici o referire la: rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, în al doilea rând, arată nu are nici o obligație legala de a “corecta” afirmațiile celor din jurul său, astfel încat nu poate fi

sanționat pentru simplul fapt ca se află în aceeași camera cu o persoană, pentru afirmațiile făcute de acea persoană, în al treilea rând, nu exista o “comunitate “da bă banii”” care sa fi fost discriminată - simpla afirmație a reclamantului neconstituind o probă în sensul existenței unei asemenea comunități de oameni, iar în al patrulea rând, afirmația despre o anumită persoană ca ar fi “proasta” nu constituie în sine o discriminare, dacă nu sunt îndeplinite și celelalte condiții prevăzute de lege.

37. Solicită respingerea plângerii pe considerentul că așa zisele “fapte de discriminare” - respectiv ca nu l-a “corectat” pe un alt vorbitor din cadrul podcast-ului, nu pot fi în nici un fel încadrate în prevederile art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil/ Jurisprudența

38. În soluționarea prezentei sesizări apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată

art. 2

(1) „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

art. 15

„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale

Art. 10

(1) Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților

publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societățile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare.

Alin.(2): „Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”

Carta Drepturilor Fundamentale

art. 11

(1) Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a transmite informații sau idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.

(2) Libertatea și pluralismul mijloacelor de informare în masă sunt respectate.

Constituția României, revizuită;

art. 1

(3) „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

art. 16

(1) „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”

art. 29

(1): „Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.”

art. 29

(2) „Libertatea conștiinței este garantată; ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc”.

art. 30

(6) „Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine; alin (7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

art. 31

(4) „Mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice”.

art. 53

(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.;

(2) ”Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății”.

Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul nr. 27 din 7 februarie 2024 publicată în Monitorul Oficial

Art. 24

Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

Art. 25

Șeful structurii asistență Colegiu director, prin consilierii/consilierii juridici desemnați în acest sens, precum și membrii Colegiului director pot invoca din oficiu excepția tardivității introducerii petiției când, în mod vădit, constată depășirea termenului de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care petentul ori persoana interesată putea să ia cunoștință de săvârșirea ei.

Art. 26

Excepția de tardivitate a introducerii petiției poate fi invocată de reclamat sau de membrii Colegiului director în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 27.

Art. 27

Excepția de tardivitate a introducerii petiției se pune în dezbateră părților pentru respectarea principiului contradictorialității.

Art. 28

Consiliul soluționează excepția de tardivitate a introducerii petiției prin hotărâre a Colegiului director.”

V. Motivele de fapt și de drept

39. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra limitei libertății de exprimare, fiind supuse afirmațiile pretins discriminatorii, făcute de către partea reclamată R1, moderator al podcastului publicat pe canalul online Youtube, respectiv pasivitatea părții reclamate R2, în calitate de invitat în cadrul podcastului, față de afirmațiile făcute de către moderator.

40. În drept, luând act de plângere, precum și de obiectul acesteia astfel cum este formulat, respectiv eventuala discriminare a petentului de către părțile reclamate, respectiv afirmații ce pot leza demnitatea petentului, făcute în emisiunea de tip podcast, realizată și publicată pe canalul online Youtube de către partea reclamată R1, Colegiul director trebuie să se pronunțe cu privire la excepțiile obiectului vădit nefondat și vădita neкомпetență a CNCD, invocate de către partea reclamată R1 prin punctul de vedere depus la dosarul

cauzei și să aprecieze în ce măsură, parte din obiectul sesizării, este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, potrivit atribuțiilor și domeniului de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

41. Colegiu director apreciază că pentru analiza excepțiilor invocate sunt necesare administrarea aceluiași probatoriu cu cel administrat cu soluționarea cauzei pe fond, fapt pentru care urmează să unească excepțiile invocate cu fondul.

42. Pe fond, examinând conținutul petiției, respectiv afirmațiile făcute de către partea reclamată R1 în cadrul emisiunii de tip podcast, inclusiv excepțiile invocate de către partea reclamată R1. Prin prisma excepției lipsei obiectului vădit nefondat, Colegiu director apreciază că atât eventualele afirmații cu caracter denigrator la adresa petentului făcute de către partea reclamată R1 în cadrul emisiunii de tip podcast, cât și eventuala pasivitate a părții reclamate R2, vizavi de combaterea/corectarea afirmațiilor denigratoare, pot fi încadrate ca elemente constitutive ale unei fapte de discriminare, prevăzute de art 15. Din O.G.137/2000, republicată, excepția invocată nefiind admisibilă în prezenta cauză

43. În ceea ce privește excepția de necompetență a CNCD invocată de către partea reclamată R1, Colegiul director apreciază că faptele, așa cum sunt prezentate de către petent, putând fi încadrate în prev. art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, sunt tocmai acele fapte a căror cecetare intră în competența materială a CNCD în conformitate cu art 18 și următoarele din O.G.137/2000, republicată, excepție de asemenea inadmisibilă raportat la obiectul cauzei.

44. În continuare Colegiul director urmează a analiza modul în care părțile reclamate ar fi putut leza demnitatea petentului, astfel cum prevede art. 15 din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Astfel, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la aprecierile părților reclamate, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în aceste cazuri s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

45. Având în vedere necesitatea analizei limitei dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitate, Colegiul director s-a raportat la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO), prin care s-a stabilit un set de condiții pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, elemente analizate în fiecare caz în parte adus la cunoștința CNCD.

46. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- să urmărească un scop legitim,
- să fie necesară într-o societate democratică,
- să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

47. Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 15 din O.G. nr. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2 alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciam că ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

48. Raportat la scopul legitim urmărit prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România.

49. Protecția demnității unei persoane aparținând unei comunități, constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, afirmațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul categoriei sociale,
- un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la o anumită comunitate – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Necesitatea ingerinței

50. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

51. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare, trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801).

52. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO(vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49). Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare.

53. În scopul de a determina dacă afirmațiile din cadrul emisiunii de tip podcast, obiect al prezentei sesizări, au avut ca efect lezarea demnității petentului, Colegiul va examina: obiectivul urmărit de către părțile reclamate, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, rolul în societate al persoanelor, autori al materialului publicat în mediul online.

Obiectivul urmărit de reclamat

54. Obiectivul urmărit de reclamați este important: în acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a părților reclamate, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

55. Emisiunea de tip podcast, realizată de către partea reclamată R1 și publicată pe canalul Youtube, este una, din punct de vedere a formatului, de divertisment, obiectivul urmărit fiind acel de a critica percepția publică în cea ce îl privește pe partea reclamată R2, din discuțiile purtate între cei doi, nereieșind obiectivul vădit al acestora de a-l denigra în vreun fel pe petent.

Contextul în care a fost făcută afirmația

56. Afirmațiile au fost făcute de către partea reclamată R1, în cadrul propriei emisiunii de tip podcast, emisiune în care niciunul dintre cei doi reclamați nu au făcut nicio referire sau apreciere directă în ceea ce privește persoana petentului, limbajul folosit nu este unul care să caracterizeze în mod explicit în vreun fel persoana petentului. Într-adevăr, în cursul emisiunii partea reclamată R1, folosește sintagma "prost" în referire tangențială la persoana petentului, sintagmă care prin prisma modului de exprimare poate fi interpretată mai degrabă, ca fiind atribuită emisiunilor făcute chiar de către petent, în referire la conținutul acestora, decât petentului în sine, sau comunității din care face parte.

57. Astfel, analizând modul în care au fost făcute afirmațiile, contextul în care acestea au fost plasate, cât modalitatea de atribuire a caracterizărilor, Colegiul director nu poate decât să constate faptul că în prezenta cauză nu s-a depășit sfera caracterului informativ care prezintă interes pentru opinia publică, neaducând atingere persoanei petentului din latura contextuală, ținând cont de formatul emisiunii și aspectele dezbătute în cadrul acesteia.

Modul în care au fost făcute afirmațiile și conținutul acestora

58. Emisiunea de tip podcast, realizată și moderată de către partea reclamată R1, în calitate de influencer, postată pe canalul de Youtube, la avut ca invitat pe partea reclamată R2, deasemenea influencer.

59. În cadrul emisiunii cei doi protagoniști, printre altele au purtat discuții care au avut ca scop pretins reabilitarea imaginii părții reclamate R2, în fața opiniei publice, imagine afectată, conform afirmațiilor părții reclamate R1, chiar de către petent, cu ocazia realizării de către acesta a unor postări pe platforma Tic-Tok.

60.În cursul emisiunii, partea reclamată R1 afirmă "(...)prostu ăla cu #dăbăbanii"(...), (...)”sunt proștii ăia cum e ăla de zice dăbăbanii(...)” și (...)”băga-mi-aș p... în ăia de vorbiți prost de R. pe TikTok(...)”.

61. Colegiul director constată că în emisiunea care a avut ca protagoniști pe cele două părți reclamate, nu se face referire direct la persoana petentului, iar caracterizările făcute pot fi interpretate mai degrabă conținutului emisiunilor realizate de către petent, decât petentului în sine sau comunității din care acesta pretinde că face parte, iar limbajul folosit nu îmbracă o formă excesivă sau abuzivă, nefiind de natură a atinge o limită prin care să se încalce un drept fundamental, încât dreptul la libertatea de exprimare să devină secundar.

62. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se ”hrănește” din libertatea de exprimare”. Marginea de apreciere a statelor este semnificativ redusă (îngustă) atunci când autorul declarației este un jurnalist, opiniile formulate având un larg impact.

63. Reiterăm faptul că este esențial pentru protagoniștii emisiunilor de tip podcast publicate în mediul online, ca atunci când se exprimă în public, să manifeste o responsabilitate corespunzătoare poziției lor.

64. Colegiul director, reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

65. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a fundamentat necesitatea protejării libertății de exprimare în primul rând pe valoarea pe care acesta o reprezintă ca mijloc pentru a asigura buna funcționare a unei societăți democratice.

66. Libertatea de exprimare este atât un drept în sine, cât și un drept absolut necesar pentru realizarea altor drepturi garantate de Convenție, cum ar fi dreptul la liberă asociere, fiind totodată un drept individual, parte a libertății spirituale a fiecărui individ, dar și un drept colectiv, ce permite comunicarea cu ceilalți semeni (Frederic Sudre, Drept internațional și European al drepturilor omului). Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi și comunica informații ori idei, fără a exista limite frontaliere ori impuse de autoritățile publice.

67. Declarația Universală a Drepturilor Omului stipulează, în Articolul 19 „Dreptul la libertatea opiniilor și exprimării”: „Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și

libertate de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat”.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Unește excepțiile obiectului vădit nefondat al obiectului petiției și cea a văditei necompetențe a C.N.C.D. față de obiectul cauzei, cu fondul;
2. În ceea ce privește afirmațiile făcute în cadrul emisiunii de tip podcast, obiect al prezentei petiții, nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (faptele se circumscriu libertății de exprimare);
3. O copie a prezentei hotărâri se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004, a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări au fost:

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

BABUȘ RADU - Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA - Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE - Membru

JURA CRISTIAN - Membru

MOȚA MARIA - Membru

OLTEANU CĂTĂLINA - Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA - Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN - Membru

SĂVULESCU RADU-COSMIN - Membru

Redactată și motivată: M.A.

Data redactării: 16.04.2025

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

